

Overweging zondag 14 oktober 2018- Bennekom

We hoorden lezingen over wijsheid en over afstand nemen van de eigen rijkdom. Ik probeerde de kern van de lezingen samen te vatten, dat kon in 3 zinnen:

Ik verkoos wijsheid boven scepters en tronen.

Het woord van God dringt diep door tot waar ziel en geest elkaar raken. En:

Verkoop alles wat u bezit en geef het geld aan de armen.

Ik moet eerlijk bekennen dat ik het heel moeilijk vond om daar verder iets over te zeggen. Op een gegeven moment dacht ik: wat is die ziel eigenlijk voor mij?

En dan stel ik me zo voor dat het de diepste kern is van ons zijn, datgene wat in ons is, wat uniek is, wat kind van God is, en wat wij moeten vervolmaken.

Waarom we moeten werken om werkelijk te worden, zoals we bedoeld zijn. In mijn gedachten lijkt het een beetje op een geliefde persoon, die lang geleden overleden is: je hebt van die persoon een prachtig plaatje in je hoofd, volmaakter, uniek en toch vager dan de werkelijkheid.

En onze ziel moet ook volmaakter worden, door dat woord van God, dat onze geest kan beïnvloeden.

Maar..... wij staan midden in de werkelijkheid van dit leven en onze ziel lijkt als het ware door heel veel schillen bedekt, waardoor het voor dat woord zo moeilijk is om door te dringen.

Wat is bijvoorbeeld wijsheid? Wat is voor u wijsheid?

Is het goede raad geven? Of je mond houden? Is wijsheid misschien een manier om een van die schillen die om ons heen zitten af te leggen? Want als we nu wijsheid zien als zorg voor onze medemens en voor de aarde waar we op leven, dan moeten we duidelijk minder met ons eigen ik bezig zijn, meer open voor wat een ander overkomt, meer open voor het belang van de anderen, van onze aarde. Er moet een beschermlaagje van ons zelf af, dat laagje dat zegt: dit ben ik, ik weet het, ik wil het zo, dat moet afgepeld worden van onze ziel, zodat Gods geest beter door kan werken in ons verstand en in het gebruik van ons lichaam.

En rijkdom. Wat is voor u rijkdom?

Is dat een huis, een baan, een gezond lichaam, zekerheid.

Zijn het geliefde mensen om je heen, familie, vrienden, ouders, kinderen?

Veel mensen, die op vakantie gaan, die laten dat huis en al die spullen, al die kennissen en al het werk, de gehele vertrouwde omgeving even achter om iets anders te ervaren: even rust, het hoeft even niet, even een schil afgooien, om gewoon te laten gebeuren, om op een andere manier opmerkzaam te zijn op de wereld waarin we leven.

Kijk ik zelf naar mijn gewone leven, dat is dan rustig, gepensioneerd, een prettig dak boven mijn hoofd, verzekeringen, genoeg te doen, wat wil ik nog meer?

Maar al die zekerheden, geven die mij een inkijk in hoe het is om met een uitkering te leven, in de schuldsanering te zitten of in psychische nood? Die veilige schil om mij heen, sluit mijn ziel af, voor een heel groot deel van de mensheid.

Toevallig ken ik een paar uitgeprocedeerde gezinnen, die geen veilig thuis hebben, die nergens recht hebben. Weet u wat me opvalt? Hoe bescheiden en hartelijk ze zijn, hoe warm en zorgzaam ze met elkaar omgaan, hoe het een beter soort mensen lijkt, dan wij met al onze rijkdom en prestige. Er zullen vast ook vervelende mensen tussen zitten. Maar de paar mensen die ik ken, die niets te verliezen hebben en enkel nog houvast hebben aan elkaar: ouders aan kinderen, kinderen aan ouders en kinderen onderling, die stralen iets uit, alsof ze werkelijk een van die schillen kwijt zijn en hun ziel helderder schijnt.

De man in het evangelie vroeg: Wat moet ik doen om het eeuwig leven te verwerven? Is het u ook opgevallen welke geboden Jezus noemde, bij het opsommen van de geboden? Hij noemde de menselijke geboden: Hij zegt: pleeg geen moord, steel niet, leg geen valse getuigenis af, bedrieg niemand, eer uw vader en uw moeder. Hij wijst heel nadrukkelijk op de wereld van het hier en nu en van de naasten. Jezus spreekt niet over de eerste 3 geboden die betrekking hebben op God. In wat Jezus zegt loopt de weg naar God, via de naasten. De focus van zijn onderricht is: heb oog voor de ander en voor wat God van jou vraagt.

Ik stel me zo voor dat die rijke jongeling, niet alleen veel bezittingen had; die bezittingen tekenden hem, omhulden zijn persoon, die maakten hem tot wie hij was, hij telde mee, hij was iemand, hij kwam tot zijn recht. Zijn focus was gericht op het zich houden aan de wet: ik doe toch niets verkeerd?

Zijn focus had gericht kunnen zijn op het recht van de ander, op de mogelijkheid voor anderen om ook mee te doen. Op de zorg en het behoud van Gods schepping. Als hij die buitenste schil af had kunnen werpen, dan had hij misschien oog en oor gekregen voor Gods schepping en Gods werkelijkheid, misschien was hij dan Gods schepping gaan bezingen, zoals de heilige Franciscus dat gedaan heeft.

Laten we Gods hulp vragen om ook onze zekerheden een beetje los te weken en zodoende steeds meer oog te krijgen voor de ander en voor God.